

Het hoge noorden

Ulf Kvensler

Het hoge noorden

Vier vrienden trekken de wildernis in.
Slechts één van hen zal terugkeren.

Vertaald uit het Zweeds door Yvonne van de Straat

ISBN 978-90-225-9824-5

ISBN 978-94-023-2053-4 (e-book)

ISBN 978-90-528-6586-7 (audio)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Sarek*

Vertaling: Yvonne van de Straat

Omslagontwerp: Buro Blikgoed

Omslagbeeld: © Plainpicture / Janice Mersiovsky / William Perugini

Zetwerk: Elgraphic

© 2022 Ulf Kvensler

© 2023 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Deze vertaling is tot stand gekomen in samenwerking met
Salomonsson Agency.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Adam en Olivia

Radiocommunicatie tussen de traumahelikopter en het Gällivareziekenhuis, 15 september 2019, 14.16 uur.

‘We hebben de vrouw bij Aktse opgehaald.’

‘Ja?’

‘Ze is onderkoeld en is er behoorlijk slecht aan toe. Aanspreekbaar, maar meer ook niet.’

‘Oké.’

‘Ze heeft geen identiteitsbewijs bij zich, maar ze zegt dat ze Anna heet.’

‘Aha.’

‘Schaafwonden en blauwe plekken over haar hele lichaam... Haar rechterarm is gebroken. We geven haar een paar liter kristalloïden.’

‘Is ze gevallen?’

‘Daar leek het in eerste instantie wel op.’

‘Ja.’

‘Maar ze heeft ook vlekken rond haar hals. Zien eruit als wurgplekken.’

‘Oké.’

‘Maar moeilijk te zeggen.’

‘We gaan ons voorbereiden.’

‘Bedankt. Over en uit.’

STOCKHOLM, JULI 2019

IK HOU VAN Stockholm rond half juli. De inwoners van het centrum vluchten naar Gotland, Båstad en Zuid-Europa, de stad gaat in zomerslaap. Je hebt hem dan even een beetje voor jezelf.

Het was deze zaterdag de hele dag bloedheet geweest. Hoewel het al avond was en de zon niet meer helemaal tot op de straatstenen reikte, was het maar nauwelijks afgekoeld. Ik was sinds zeven uur 's ochtends op kantoor in de stad geweest en wandelde naar huis om wat frisse lucht te krijgen. Hoe verder ik liep, hoe minder toeristen er te zien en te horen waren. De straten van Vasastan waren bijna uitgestorven. Over een paar uur, als de nacht zou vallen, zou het uitgaansvolk dronken en luidruchtig naar Odenplan zwermen. Maar dan zou ik al lang in bed liggen.

Ik bleef staan en legde mijn handpalm tegen de okerkleurige gevel van een huis. Zo warm als een kachel.

Ik was van plan onderweg eten af te halen en belde Henrik om te vragen of hij ook iets wilde. Dat was zo, dus ik bestelde een poké bowl met zalm voor hem en een menu van elf stuks sushi voor mezelf bij de sushibar in onze wijk. Toen ik de bestelling op kwam halen knikte de man achter de toonbank vrolijk naar me, en terecht, want we kwamen er minstens twee keer in de week.

Ik liep verder naar de ingang van ons appartementengebouw, ging naar binnen en nam de kleine lift naar de vijfde verdieping. In de hal riep ik naar Henrik.

‘Hallo?’

‘Hé,’ kwam er gedempt vanuit de woonkamer. Het geluid van de tv was te horen.

Ik liep door naar de keuken, zag de stapels afwas in de gootsteen en de niet afgeruimde eettafel. De gebruikte koffiekop die nog bij Henriks plek stond, een prop keukenpapier, broodkruimels.

En ik begon bijna te huilen.

Het was zaterdag en ik had ruim twaalf uur gewerkt, wat ik zo ongeveer de hele zomer elke dag had gedaan, ik had Henrik gebeld en gevraagd wat hij wilde eten, ik had het eten besteld en opgehaald, en hij had nog niet eens de moeite genomen zich van de bank te hijsen om de keuken achter zich op te ruimen. Laat staan alvast glazen te pakken en wat drinken in te schenken.

Hij had vakantie en bracht hele dagen binnen door.

Die stomme gigantische keuken waar wel tien mensen kunnen zitten. Wat moeten we daar eigenlijk mee? Wat zijn we toch sneu.

Ik hoorde dat de tv werd uitgezet, en al snel kwam hij de keuken in gesloft.

‘Hé, ik word er echt zo gek van dat...’ zei ik met een stem trillend van irritatie. ‘Ik heb het eten geregeld, kun jij dan niet op zijn minst even de keuken opruimen? Je eigen zooi? Of moet ik dat ook nog doen?’

Henrik zei niets, maar zette zijn koffiekopje in de gootsteen, gooide het keukenpapier weg, pakte de vaatdoek en begon de tafel af te nemen. Aan zijn lichaamstaal te zien was het een bijna bovenmenselijke inspanning voor hem.

Ik zuchtte, haalde een fles bruiswater uit de koelkast en schonk een groot glas in.

‘Ik denk dat we onze wandeltocht moeten uitstellen.’

Henrik keek op maar zei niets, ging gewoon verder met de eettafel afnemen.

‘Ik kan nu niet een week weg zijn,’ ging ik verder.

‘Nee.’

‘Ik kan anders begin september wel vakantie nemen.’

‘We moeten alleen wel even kijken of dat ook voor Milena uitkomt.’

‘Ja, dat snap ik. Ik ga haar ook nog bellen.’

Ik was te boos en opgefokt om te gaan zitten en aan dezelfde tafel te eten als hij, dus ik besloot een lange douche te nemen. De hete stralen spoelden een deel van mijn frustratie weg. Al snel had ik spijt dat ik zo tegen Henrik was uitgevallen. Ik was moe en had overdreven gereageerd.

We maakten het later die avond weer goed. Henrik glimlachte bleekjes naar me toen ik sorry zei en hem een knuffel gaf. We dronken een glas wijn en keken een stukje van een serie op HBO, dicht tegen elkaar aan op de bank. Ik viel halverwege de aflevering in slaap, werd tijdens de aftiteling wakker, kuste Henrik en ging naar bed. Hij bleef op de bank zitten en staaarde met een lusteloze blik naar de tv.

Hoe zijn we hier terechtgekomen? Weet ik nog wel wie Henrik is?

Uit het getuigenverhoor met Anna Samuelsson, persoonsnummer 880216-3382, 16 september 2019, Gällivareziekenhuis, afgenomen door rechercheur Anders Suhonen.

‘Zo... Ik heb op opnemen gedrukt. Hoi, Anna, ik heet Anders.’

‘Hoi.’

‘En ik ben heel blij dat je met me wilt praten. Ik begrijp dat je moe bent en pijn hebt, maar het is goed om dit soort dingen zo snel mogelijk op te pakken.’

‘Ja.’

‘Als je merkt dat je te moe wordt of als je pijn krijgt nemen we een pauze of stoppen we voor vandaag en gaan we morgen verder. Is dat goed?’

‘Ja.’

‘Beloof je het aan te geven?’

‘Ja.’

‘Je hebt nu geen pijn?’

‘Het gaat wel.’

‘Oké. Ik wil eerst graag wat gegevens weten, zodat we die hebben...

Hoe heet je?’

‘Anna Signe Samuelsson.’

‘Persoonsnummer?’

‘880216-3382.’

‘Woonplaats?’

‘Stockholm.’

‘Wat doe je voor werk?’

‘Ik ben jurist.’

‘Burgerlijke staat?’

Stilte.

‘Anna? Ben je gehuwd, ongehuwd, of...?’

‘Verloofd.’

‘Hm... Met?’

‘Henrik Ljungman.’

‘Was hij mee op deze reis?’

Stilte.

‘Was Henrik met je meegegaan naar Sarek?’

‘Ja.’

‘Henrik Ljungman, zei je? Weet je zijn persoonsnummer?’

‘820302-7141.’

‘Mooi. Dan hebben we...’

‘Hebben jullie Milena gevonden?’

‘Nee? Milena?’

‘Tankovic. Ze ligt... Wanneer... Wat voor dag is het vandaag?’

‘Maandag. 16 september.’

‘Gister... Geloof ik... We gingen uit elkaar...’

Stilte.

‘Milena Tankovic? Leefde ze nog toen jullie uit elkaar gingen?’

Stilte. Gesnik.

‘Anna? Weet je of ze nog leefde toen jullie uit elkaar gingen?’

Gesnik.

‘Nee... maar jullie moeten haar vinden...’

‘Ze leefde niet meer?’

‘Nee...’

Gesnik.

‘Milena Tankovic, zei je?’

‘Ja.’

‘Was ze vanaf het begin bij deze wandeltocht?’

‘Ja.’

‘Weet je haar persoonsnummer?’

‘Nee.’

‘Waar zijn jullie uit elkaar gegaan?’

Stilte. Gesnik.

‘Ik kan niet...’

‘Maar gingen jullie... Jij bent dicht bij Aktse gevonden. Je was alleen. Weet je hoelang je alleen hebt gelopen?’

Stilte. Gesnik.

‘Of denk je dat we Milena ook in de buurt van Aktse kunnen vinden?’

‘Ik weet het niet...’

‘Hm... Ik ga even een kaart halen. Dan gaan we kijken of je me een indicatie kan geven waar Milena kan zijn. En Henrik. Is dat goed?’

Stilte.

‘Maar jullie waren met zijn drieën? Jij, Henrik en Milena?’

Onverstaanbaar.

‘Wat zei je?’

‘Er was nog iemand bij.’

IK WEET NOG precies waar en wanneer ik voor het eerst over hem hoorde.

Het was vrijdag 30 augustus, Milena en ik zaten bij Miss Clara aan Sveavägen te lunchen. Het was zonnig en warm, maar de lucht was frisser dan eerder. Het zonlicht was op een of andere manier iets witter, je kon merken dat de herfst onderweg was. We hadden om twaalf uur bij Naturkompaniet afgesproken om onze wandeluitrusting te updaten. Nieuw gas voor de gasbrander, nieuwe dunne wollen sokken, muggenspray en vriesdroogmaaltijden.

Ik had een tafel gereserveerd om kwart voor een en om half twee waren we klaar met eten en hadden we allebei een espresso voor ons. De rekening was betaald en ik moest eigenlijk snel terug naar kantoor, want een lange lunch als deze betekende dat ik 's avonds door zou moeten werken, ondanks dat het vrijdag was. Maar Milena en ik hadden elkaar al een tijd niet gezien en ze had het goed gevonden om zo kort van tevoren onze reis naar september te verplaatsen. Ik wilde niet al te gestrest overkomen.

Ze nipte van haar espresso en maakte aanstalten om iets te zeggen.

‘Trouwens... Ik wilde je nog iets vragen.’

‘O?’

Ik zag aan haar dat wat ze wilde zeggen haar zenuwachtig maakte. Milena bloosde altijd al snel en ook nu kleurden haar bleke wangen rood. Ze had een nieuw kapsel: haar donkerblonde haar hing nog steeds op schouderlengte, maar ze had haar pony laten groeien waardoor haar gezicht werd omlijst door zachte lokken. Ze zag er vrouwe-

lijker uit. Maar nog altijd even lief. Zoals zo vaak door de jaren heen had ik de neiging haar een knuffel te geven.

‘Ik heb namelijk...’ Ze glimlachte onwillekeurig. ‘Ik heb iemand ontmoet.’

‘Echt? Wat leuk!’

‘Ja, het is... Het is leuk.’ Ze glimlachte weer en haalde diep adem.

‘Wie is het dan?’

‘Hij heet Jacob. Internetdate.’

‘Oké. Wat leuk, Milena!’ Ik reikte naar voren en kneep even in haar hand. ‘Hoelang zijn jullie al samen?’

‘Iets van een maand, ruim. Dus het is nog best nieuw.’

‘Vertel, wie is hij? Wat doet hij?’

‘Hij is geen jurist in ieder geval. Gelukkig.’

‘Klinkt als een *catch*.’

‘Hij is iets ouder dan ik...’

‘Wat betekent dat?’

‘Achtendertig.’

‘Bijna even oud,’ zei ik. Dat was natuurlijk niet waar, Milena was tweeëndertig, een jaar ouder dan ikzelf. Maar ik heb collega’s die maar net iets ouder zijn dan ik die haast beginnen te krijgen, of zich realiseren dat ze over een paar jaar haast zullen krijgen, en iets zijn begonnen met mannen in de vijftig die net zijn gescheiden en al vrij grote kinderen hebben. Een betrouwbaar recept voor een gecompliceerd leven. Jacob was dus even oud als Henrik.

‘Hij doet veel aan klimmen en kitesurfen en andere soorten extreme sporten,’ ging Milena verder. ‘Jullie hebben dus wel wat gemeen.’

Ik begon me af te vragen of het iemand was die ik kende.

‘Wat is zijn achternaam?’

‘Tessin.’

‘Jacob Tessin...’

‘En hij is ook veel in de bergen geweest. Zowel om te wandelen als om te klimmen. Dus toen hij te horen kreeg dat we naar Abisko zouden gaan, toen... vroeg hij zich af of hij mee mocht.’

De vraag overrompelde me. Ik wist niet wat ik moest antwoorden.

‘O,’ zei ik uiteindelijk.

‘Ik weet dat ik hier heel laat mee kom,’ zei Milena. ‘Dus ik begrijp het als je het niet ziet zitten.’

‘Ja, nou... Het is vooral dat je natuurlijk nogal intensief samen bent als je wandelt, en we hebben hem natuurlijk nog nooit ontmoet...’

‘Nee, nee, ik begrijp het.’

‘Maar wil jij dat hij meegaat?’

‘Ja. Natuurlijk. Hij is tenslotte mijn vriend.’ Milena glimlachte, ik glimlachte terug.

‘Ik moet het Henrik even vragen,’ zei ik.

‘Ja, natuurlijk.’

‘We gaan al over iets meer dan een week. Kan hij gewoon mee als hij daar zin in heeft? Moet hij geen verlof opnemen en zo?’

‘Nee, hij zegt dat het wel kan.’

‘Waar werkt hij?’

‘Hij is consultant. BCG heet het.’

‘Ja, ja, dat ken ik wel... Sorry, maar nu ben ik toch wel heel benieuwd, heb je een foto?’

‘Nee,’ zei Milena, terwijl ze met een halfhartige beweging haar mobiel uit haar zak haalde, ‘echt bizar, maar eigenlijk niet, nee.’ Ze prutste wat met haar telefoon alsof er toch een foto van Jacob op zou staan die ze was vergeten.

‘Geeft niks. Ik dacht alleen dat als hij aan klimmen en zo doet, dat het misschien iemand was die ik kende.’

‘Hm, nee, helaas, ik heb geen foto...’

Het was even stil. Ik glimlachte weer.

‘Ik zal het er met Henrik over hebben en dan spreken we elkaar snel weer,’ zei ik. ‘Ik vind het superleuk dat je iemand hebt ontmoet, Milena, echt.’

‘Dank je.’

‘En ik wil hem natuurlijk supergraag ontmoeten. Het is alleen... We moeten er alleen even over nadenken.’

‘Ja, dat begrijp ik heel goed, hoor. En ik bedoel, als jullie het niet zien zitten, moeten jullie het gewoon zeggen. Geen probleem.’

‘Oké. Is goed.’

We stonden op, verlieten het restaurant en namen buiten op de stoep afscheid van elkaar met een knuffel en de belofte dat we elkaar dat weekend zouden bellen.

Onderweg terug naar werk kreeg mijn nieuwsgierigheid de overhand. Ik zocht op de website van BCG naar ‘Jacob Tessin’. BCG, Boston Consulting Group, was een van de grootste en meest vooraanstaande adviesbureaus van de wereld. Weliswaar met een ietwat aangetaste reputatie in Zweden na de betrokkenheid bij het Nya Karolinska-project, maar toch. Veel mensen wilden er werken, maar je werd er niet zomaar aangenomen. Het aantal werkuren en de salarissen waren vergelijkbaar met die van ons, bedrijfsjuristen. Tachtigjarige werkweken waren niet ongebruikelijk. Jaarlonen als die van een CEO van een beursgenoteerde onderneming ook niet.

Maar ik kon geen Jacob Tessin vinden. En ook geen Jakob Tessin, of iets met een stuk of drie andere spellingsvarianties die ik kon bedenken. Dat vond ik niet per se vreemd – er zijn zo veel websites met gebrekkige zoekfuncties. Hoewel je van een bedrijf als BCG toch wel mag verwachten dat ze een goed werkende website hebben. Misschien was Jacob niet werkzaam op het kantoor van Stockholm. Ik wist dat consultants van dat niveau vaak uitgeleend werden voor projecten in andere landen.

Toen opende ik Facebook, en daar was hij wel te vinden.

Jacob Tessin. Hij was lang en slank, zag er atletisch uit en had een spieropbouw die ik herkende van andere bergbeklimmers en duursporters. Functionele spieren, niet getraind voor de spiegel van een sportschool. Ik zag warme kleuren: kortgeknipt donkerbruin haar en een diep zongebruinde huid. Hij leek zo’n geluksvogel die nooit verbrandt.

Op bijna elke foto stond hij er sportief op: in de bergen, in een wildwaterkajak, met kitesurfspullen op een strand. Drie gasten in mountainbikekleding met hun armen om elkaars schouders in het bos, Jacob in het midden, alle drie onder de modder en blij als een kind.

Het enige wat ik niet kon zien waren zijn ogen. Op elke foto had hij een strakzittende sportzonnebril op waarin de wereld in alle kleuren van de regenboog werd weerspiegeld.

Maar toen vond ik een paar foto's die anders waren dan de rest: Jacob en twee vrienden op vakantie in een land aan de Middellandse Zee. Het zag eruit als Spanje of Portugal. Het waren surffoto's, strandfoto's, maar er zaten er ook een paar tussen van een eeuwenoude stadskern met verweerde gebouwen, smalle steegjes en winkeltjes die duidelijk rondkwamen van toeristen. En bovendien foto's van een avond bij een eetcafé. Jacob en zijn vrienden zaten op een terras, op de achtergrond liepen een hoop mensen op straat en er waren kleurrijke lantaarns en warme lichtjes van andere terrassen te zien. Ik kon de warme avondbries bijna op mijn huid voelen, het aangeschoten gevoel na een paar wijntjes, de levensvreugde. Ik wou dat ik daar was.

En Jacob had zijn zonnebril omhooggeschoven. Hij glimlachte in de camera. Zijn bruine ogen glinsterden.

Uit het getuigenverhoor met Anna Samuelsson, persoonsnummer 880216-3382, 16 september 2019, Gällivareziekenhuis, afgenomen door rechercheur Anders Suhonen.

‘Eens kijken... Als jij op de kaart zou kunnen proberen aan te wijzen waar je denkt dat wij Henrik en Milena ongeveer moeten zoeken. En Jacob.’

‘Ik weet het niet...’

‘We gaan het gewoon proberen, Anna. Het hoeft niet heel precies. Sarek is groot, dus als we het zoekgebied ook maar iets kunnen verkleinen zou dat fijn zijn. Hier hebben we jou gevonden.’

Stilte.

‘En ik vermoed dat je vanuit het park kwam gelopen? Dus dat je in oostelijke richting liep, zo?’

‘Ja.’

‘Liep je hier langs de rivier? Weet je dat nog? Had je de rivier aan je rechterkant?’

Stilte.

‘Ik denk het wel.’

‘En toen liep je alleen? Of was een van de anderen bij je?’

‘Milena... Zij was er een tijdje bij.’

‘Dus Milena en jij hebben een stuk samen gelopen?’

‘Ja.’

‘En toen... Waar kwamen jullie vandaan, weet je dat nog? Kwamen jullie langs Rovdjurstorget?’

Stilte.

‘Anna? Weet je nog iets over hoe jullie liepen?’

Stilte. Gesnik.

‘Weet je, we zijn het een en ander te weten gekomen wat Milena betreft, dat is mooi. Daar laten we het even bij voor vandaag. Het is tijd om uit te rusten. En dan gaan we morgen verder, als je dat ziet zitten.’

Stilte.

‘En dan mag je zelf weten in welke volgorde en in welk tempo je vertelt. Ik luister.’

‘DAAR KOMT ZE wel een beetje laat mee,’ zei Henrik terwijl hij een limoen uitperste boven de schaal waarin hij een dressing aan het maken was. ‘We gaan over een week weg.’

Het was later op dezelfde vrijdag waarop ik met Milena had geluncht. Henrik en ik stonden in de keuken het diner van die avond voor te bereiden. We kregen bezoek. Na de lange lunch was ik pas laat thuisgekomen, maar Henrik was alvast begonnen. Hij hield van koken, en het aankomende diner leek hem een beetje energie te geven. Dat was ook wel nodig. Sinds een paar weken was hij weer aan het werk in Uppsala, maar de lusteloosheid, de altijd even doffe uitstraling, bleef hardnekkig hangen.

Er lag zalmfilet met zoutkorst in de oven, er stond een gietijzeren pan met aardappeltjes en dille op het fornuis, in de koelkast stonden schaaltes met panna cotta en een afgedekte schaal met bosbessen in muscovadosuiker en limoensap. Ik was koriander aan het snijden voor de ceviche van kabeljauw die we als voorgerecht zouden opdienen. Er stonden twee ontkurkte flessen sancerre op tafel. In de wijnkoelkast lagen nog meer flessen klaar.

Ik had Henrik verteld over mijn lunch met Milena, dat ze iemand had ontmoet en had gevraagd of hij mee mocht met de wandeltocht. Ik had er die middag veel over nagedacht, en ik neigde ernaar om Jacob mee te laten gaan.

‘Zeker,’ zei ik, ‘maar ze hebben elkaar ook nog maar net ontmoet, ze had het niet echt eerder kunnen vragen.’

Ik plukte korianderblaadjes, knipte ze in kleine stukjes en deed ze in een glas.

Henrik gaf geen antwoord en leek weer in zichzelf gekeerd. Hij vulde de elektrische kruidenmolen met roze peper en hield hem boven de schaal met dressing.

Toen we onze eigen appartementen verkochten om samen te gaan wonen, hebben we dit vierkamerappartement van honderdtwintig vierkante meter gevonden dat bijzonder was omdat het al vijftwintig jaar niet gerenoveerd was. Dus we hebben alles eruit getrokken. Ik was projectleider, behalve voor de keuken, dat was Henriks domein. We hebben zo veel mogelijk van de oorspronkelijke charme van de woning behouden: de houten wandpanelen, het decoratieve stucwerk op het plafond, de oude houten vloeren. En vervolgens hebben we het ingericht met modern Scandinavisch design. Niet erg origineel, maar wel mooi en praktisch en niet overdreven persoonlijk voor het geval we het appartement op een gegeven moment zouden willen inruilen voor een vrijstaand huis.

We hebben een muur uitgebroken om de keuken groter te maken zodat er ruimte was voor een royale eethoek. De oven, de koelkast, de vriezer, de magnetron, het espressoapparaat, de keukenmachine, allemaal waren ze strak, stijlvol en hightech. Het gebruik van de gadgets was een van de dingen die Henrik zo leuk vond aan koken. Hij gebruikte een thermometer om ervoor te zorgen dat de eieren precies drieënzestig graden waren als hij ze kookte. Hij hield ervan om crème brûlée te maken, omdat hij dan zijn veel te grote brander tevoorschijn kon halen, een professioneel apparaat dat hij de koks in een populair conceptrestaurant eens had zien gebruiken. Via zijn mobiel kon hij het aantal graden van de oven aanpassen, ongeacht in welke ruimte van het appartement hij zich bevond. En op dezelfde manier regelde hij de muziek die uit verborgen luidsprekers kwam. Ik heb het een keer geteld: alleen al in de keuken kon je op vier verschillende displays de exacte tijd aflezen.

Het is niet dat ik me niet thuis voel in onze woning, maar soms heb ik me afgevraagd of mijn verlangen naar de natuur niet te maken heeft met de behoefte om weg te zijn van alle digitale cijfers en knop-

pen en menuselecties en piepjes en efficiënte, discreet zoemende mo-
tortjes. Om in aanraking te komen met iets oorspronkelijks, iets wat
altijd heeft bestaan en altijd zal blijven bestaan. Op een of andere
vreemde manier word ik er rustig van om me klein en onbeduidend
te voelen.

De bergen geven niets om jou. En ze verwachten ook niets van je.

Het was duidelijk dat Henrik niet van plan was nog iets te zeggen, dus
ik ging verder.

‘Ik zou het in ieder geval wel lastig vinden om nee te zeggen.’

‘Hoezo?’

‘Milena heeft het altijd goed gevonden dat jij meeging.’

‘Dat is nogal een verschil.’

‘Omdat?’

‘Zij kent mij. Ze kende me zelfs eerder dan jij. Maar nu gaat het om
iemand die wij totaal niet kennen.’

Ik begreep Henriks punt uiteraard. Milena, Henrik en ik hadden dit
inmiddels al vaak gedaan. Alles ging volgens een vaste routine, we
hadden allemaal onze eigen rol. Het was een van de weinige keren per
jaar dat ik me volledig kon ontspannen. Even niet hoefde te presteren.
En om dan iemand mee te nemen die we niet kenden, ook al was hij
misschien superaardig, zou betekenen dat geen van ons zich op de-
zelfde manier zou kunnen ontspannen. En als hij raar was, of zelfs on-
aardig, zou de wandeltocht wel eens flink vervelend kunnen worden.

‘Toen wij het van juli naar september wilden verplaatsen vond zij
het ook goed,’ zei ik.

‘Toen jij het wilde verplaatsen.’

‘Ja, ja, oké, toen ik het wilde verplaatsen. Whatever. Maar het voelt
in ieder geval wel een beetje lullig als wij hier dan nee tegen gaan zeg-
gen. En ze heeft nooit eerder gevraagd om iemand mee te nemen.
Denk je dat zij daar dan niet over heeft nagedacht, of hij erbij zou pas-
sen met een tocht als deze? En ook al is hij misschien niet de alleraar-
digste, dan nog zouden we het vast wel een weekje vol kunnen hou-
den. Voor Milena.’